

[P. Munch.]

bejder som Nødhjælpsarbejder, og at de derfor for de fleste af de Arbejders Vedkommende, der *nu* er Mulighed for at udføre, naar det ikke skal være helt meningsløse Arbejder, ikke *kan* anvende Nødhjælpsparagraffen. Derfor iværksættes langt den overvejende Del af Arbejderne paa andet Grundlag. Dette er en Kendsgerning. Man kan være mere eller mindre tilfreds dermed, men det er altsaa det rent faktiske, vi staaar overfor. Da vi nu fra alle Sider erkender, at ogsaa denne Form for Iværksættelse af offentlige Arbejder fra Kommunernes Side til Hjælp for de arbejdsløse er nyttig og bør opmuntres — den højtærede Indenrigsminister erkendte det i høj Grad ved første Behandling —, forekommer det mig at være naturligt, at dette saa ogsaa finder Udtryk i et vist Statstilskud. For ikke at udfordre Følelser hos den højtærede Minister og hans Meningsfæller og det konservative Folkeparti har vi ikke sat dette Tilskud saa højt som det, der ydes til de saakaldte Nødhjælpsarbejder, men har foreslaaet et Beløb af 1 Kr. pr. Dag. Men heller ikke denne Imødekommenhed synes at have ført til noget som helst Resultat hos de to ærede Partier og den højtærede Minister.

Mod den Gruppe af Forslag, som her foreligger, og hele Tanken om her at komme til Hjælp fra Statens Side gjorde den højtærede Ordfører for Venstre (Knud Kristensen) en Indvending, idet han rejste det Spørgsmaal: kan Samfundet blive ved at betale disse Penge? Og den højtærede Ordfører søgte Svaret deri, at man fra socialdemokratisk Side havde sagt, at Kommunerne i Længden ikke kunde blive ved; derved forekom det ham, at hele Spørgsmaalet i en vis Forstand var besvaret, og altsaa besvaret med, at man ikke kunde komme videre ad denne Vej. Jeg kan ikke give den ærede Ordfører Ret i denne Betragtning, og det forekommer mig, at nogle af de Betragtninger, den ærede Ordfører anstillede, slog ham Argumentet i Stykker, straks han havde udtalt det. Den ærede Ordfører sagde nemlig, at der er saa stor Forskel paa Kommunerne, idet der er Kommuner, hvor Arbejdsløsheden tynger meget haardt, og der er nogle af dem, som ogsaa er meget velhavende og derfor kan bære det. Ja, det kan der være, men den ærede Ordfører vil ikke bestride, at der ogsaa er Kommuner med meget stor Arbejdsløshed, der hører til de økonomisk meget svagt stillede. Jeg tror, der er en saadan Ulighed mellem de forskellige Kommuner, at det er overmaade natur-

ligt, at det hele Samfund ogsaa gennem Staten bærer en Del af denne Byrde og bringer fornøden Lettelse for de Kommuner, som ikke er i Stand til selv at klare det. Dertil kommer, at vore Kommuner gennem hele den sidste Tids Lovgivning er blevet bebyrdet, samtidig med at Staten er blevet lettet, og tillige er de Skatteformer, man har i Kommunerne, af en saadan Karakter, at Byrden som Følge af den Indtægtsfordeling, der i Øjeblikket findes, kommer til at hvile særdeles langt nede.

Endelig vil jeg tilføje, at jeg kunde endda forstaa den Betragtning, at Staten ikke kan skaffe nye Penge til at yde Bidrag her, hvis disse Penge skulde tages gennem den ene eller den anden Art af Afgifter, som kom til at lægge en tung Byrde paa de Lag af Befolkningen, der, selv om de ikke hører til Lønarbejderne, dog er særdeles haardt stillede økonomisk. Men noget saadant behøves jo ikke. Hvis man vil følge de Forslag, her er stillet, ved man ganske klart og ligetil, hvor Pengene er at tage uden nye Byrder, uden nye Paalæg. Vi har under den tidligere Arbejdsløshedslovgivning opsparet en Arbejdsløshedsfond paa 9 Mill. Kr., og denne Arbejdsløshedsfond har efter den nye Ordning ingen Udgifter af virkelig Rækkevidde og Betydning. Saa sparsomt, som Nødhjælpsarbejder er blevet anvendt, er det ikke store Summer, der kommer til at gaa til disse; og saa begrænset, som Oprettelsen af Krisefonds er blevet, kan heller ikke meget af Beløbet komme til at gaa dertil. Kun ganske faa Kasser har kunnet tilvejebringe Krisefonds, og det er givet, at de ikke i stort Omfang kan ventes at træde ud i Livet i en nærmere Fremtid.

Det er endvidere sandsynligt, at selv den stærkest stillede Kasse, Metalarbejdernes, som paa dette Punkt har bragt meget store Ofre, vil være nødt til at opgive en Ordning af denne Beskaffenhed. Med andre Ord, den Form for Statshjælp, som var forudsat i Sommer gennem Krisefondene, er ikke blevet til Virkelighed, og ogsaa af den Grund ligger Arbejdsløshedsfonden inde med Penge, for hvilke der ikke er nogen naturlig, i hvert Fald ikke nogen nødvendig Anvendelse paa Grundlag af den bestaaende Lovgivning. Derfor ser jeg ikke rettere end, at det er naturligt at benytte Pengene fra denne Arbejdsløshedsfond til at komme over Dagens Vanskeligheder, Aarets Vanskeligheder. Thi det er jo det, det drejer sig om i Øjeblikket; der er Tale om en midlertidig Lovgivning, ikke en varig Lovgivning, men en Lovgivning for det Aar, der gaar fra Oktober